

2014-09-25

Finansdepartementet
Fi2014/2191
103 33 Stockholm

RE: Stärkt konsumentskydd vid försäkringsförmedling, Ds 2014:22

Insuresec AB (Insuresec) har beretts möjlighet att lämna synpunkter på Finansdepartementets promemoria "Stärkt konsumentskydd vid försäkringsförmedling" (promemorian).

Synpunkter på de förslag som berör Insuresec

Det är viktigt att försäkringsförmedlare agerar korrekt, professionellt och med kundens bästa för ögonen. Det var för att säkerställa detta som Insuresec bildades. Vi delar ambitionen i Departementspromemorian om vikten av att stärka konsumentskyddet.

De förslag till ändringar i lagstiftning som departementspromemorian syftar till har emellertid konsekvenser av negativ art vad gäller förutsättningarna för försäkringsförmedling som kan underminera konkurrens, försvåra för branschens självreglering och därmed motverka syftet om en starkare ställning för den enskilde konsumenten.

Det finns en risk – om förslagen genomförs – att den rådgivning som i dag sker genom försäkringsförmedling, och som därigenom skapar utrymme för en betydande konkurrens till förmån för konsumenterna, istället förs över till banker och till de större och dominerande försäkringsbolagens försäljning. Därmed ställs kunderna i en svagare position gentemot försäkringsgivarna. Det beror på att:

- 1) Om förmedlare inte får ta emot ersättning från någon annan än kunden riskerar detta att leda till att färre konsumenter anlitar förmedlare för råd och för val av försäkringsprodukt, vilket i sin tur försvårar för nya och för mindre aktörer att konkurrera om kundernas val.
- 2) Det gynnar banker och de dominerande försäkringsbolags ställning på marknaden, samt den rådgivning de genomför, vilket innebär att den kundnytta som lagen om försäkringsförmedling och branschens egen självreglering syftar till att säkra får sämre förutsättningar.
- 3) Att promemorian förslag inte omfattar försäkringsbolag och banker.

Insuresecs register omfattar 90 % av alla livförsäkringsförmedlare utanför banksfären samt 65 % av alla sakförsäkringsförmedlare. Sammantaget är 85 % av alla försäkringsförmedlare utanför banksfären registrerade hos Insuresec.

Insuresec har därför under kort tid fått en mycket hög uppslutning bland försäkringsförmedlare. Denna uppslutning är ett bevis för branschens önskan att via självreglering åstadkomma ökad transparens, effektivitet och kundnytta inom försäkringsförmedlarbranschen, men också viljan att säkerställa en sund konkurrens och ett stort utbud av rådgivningstjänster. En viktig konsekvens av detta, som i hög grad är i linje med strävan om ett bättre konsumentskydd, är att en betydande del av försäljningen av försäkringar i dag präglas av obunden rådgivning och det regelverk som

2014-09-25

lagstiftning och branschens självreglering innebär. Detta stärker självfallet konsumentens ställning, både genom de råd som finns att tillgå och genom den konkurrens som därmed möjliggörs.

Förmedlare som är registrerade i Insuresecs förmedlarregister har slutit ett avtal där de förbinder sig att följa lagstiftning, myndighetsregler och god sed på försäkringsförmedlingsmarknaden.

Genom avtal, registrering och krav på certifiering av kunskap och kompetens samt den tillsyn som Insuresec utför och som kontrolleras av dess Disciplinnämnd, svarar Insuresec för en viktig kontroll och självreglering vad gäller att kundens intresse ska stå i förgrunden för all förmedling.

Bryter förmedlare mot avtalet riskerar denne kritik från Insuresecs Disciplinnämnd. Förmedlaren riskerar också att tas bort ur Insuresecs publika register och att förlora sina licenser.

Insuresecs licens är en kvalitetsmarkering. En förmedlare som inte återfinns i Insuresecs register riskerar därför att få svårigheter eller högre kostnader för att teckna ansvarsförsäkring.

Den förmedlare som förlorar sin licens hos Insuresec kan även få svårigheter att samarbeta med svenska försäkringsbolag. Sammantaget leder detta till att den självreglering som Insuresec och dess Disciplinnämnd tar initiativ till, har en avgörande betydelse för den enskilde försäkringsförmedlaren i hans eller hennes verksamhet.

Insuresec genomför både stickprovsvisa och riktade kontroller hos de förmedlare som är registrerade i Insuresecs register. Insuresec kontrollerar att förmedlaren följer det avtalet man har med Insuresec, d.v.s. att lagstiftning, myndighetsregler och god sed på försäkringsförmedlingsmarknaden respekteras fullt ut.

Verksamheten i Insuresec bygger på frivillig registrering och licensiering. Promemorians förslag om restriktioner ifråga om förmedlarnas provisionsbaserade ersättning från tredje man kommer att minska fristående rådgivning, konkurrens, förmedlingsverksamhet samt andelen förmedlade försäkringar när marknaden förändras till förmån för försäkringsbolagens och bankernas egen rådgivning och försäljning som inte står under motsvarande kontroll som förmedlare gör.

Därigenom begränsas förutsättningarna för att fortsatt bedriva en för konsumenterna gynnsam, effektiv självreglering eftersom en väsentligt mindre del av försäkringsrådgivning och distribution kommer falla under den lagstiftning och de regelverk som gäller förmedlare samt den självreglering och kontroll som utövas av Insuresec .

Analys av promemorians förslag till hantering av intressekonflikter

Promemorian föreslår att förmedlare ska identifiera intressekonflikter och förhindra att kundernas intressen påverkas negativt av dessa intressekonflikter. Om förmedlarens åtgärder för att förhindra intressekonflikter inte är tillräckliga ska förmedlaren tydligt informera kunden om arten av och källan till intressekonflikten innan förmedlaren åtar sig att utföra försäkringsförmedling för kundens räkning. Promemorians förslag i denna del står i överensstämmelse med vad som redan gäller på försäkringsförmedlingsmarknaden i enlighet med försäkringsförmedlingslagen och Insuresecs regelverk. En viktig del av Insuresecs verksamhet är att uppnå det som är promemorians syfte.

Promemorian föreslår vidare att förmedlaren inte får ta emot och behålla provision eller annan liknande ersättning från någon annan än kunden, om det finns en risk att ersättningen motverkar att

2014-09-25

förmedlaren vidtar alla rimliga åtgärder för att förhindra att kundens intressen påverkas negativt. I sak är detta inget nytt krav utan vad som redan gäller som god förmedlarsed. God förmedlarsed förutsätter att förmedlaren med tillbörlig omsorg ska tillvarata kundens intressen och att detta innebär bl. a. att förmedlaren ska sätta kundens intressen före sina egna. Detta är därför en utgångspunkt för Insuresecs tillsyn och kontroll av registrerade förmedlare.

Insuresec har begärt att Insuresecs Disciplinnämnd ska göra ett vägledande uttalande om de förutsättningar under vilka en förmedlare - såväl sådana som uppbar provisioner och andra ersättningar som de som inte gör det - kan anses lämna råd baserade på "opartisk analys" eller bedriva en verksamhet som kan betecknas som "oberoende". Utan att föregripa vad Disciplinnämnden kommer att uttala, är Insuresec övertygad om att promemorians utgångspunkt att provisionsbaserad rådgivning från förmedlare i princip inte bör förekomma p.g.a. risken för intressekonflikter, inte överensstämmer med den verklighet där eventuella intressekonflikter dagligen hanteras genom företagets egna regelverk, självregleringen och tillsynen.

Konsekvenser av promemorians förslag till hantering av intressekonflikter

Försäkringsförmedlaren har en viktig roll i samhället. Förmedlarens självständiga ställning i förhållande till försäkringsbolagen skapar en unik kompetens som kommer kunderna till godo. Det är Insuresecs uppdrag att värna att denna värdefulla verksamhet tillhandahålls på ett sätt som skapar förtroende hos kunderna och försäkringsbolag.

De förslag som förs fram i Promemorian skulle enligt vår uppfattning motverka både konsumenternas intresse av konkurrens på försäkringsmarknaden samt försvaga det konsumentskydd som dagens lagstiftning, branschens självreglering och tillsyn innebär.

Jan Fritsch

VD Insuresec AB